

Spis treści

Wykaz skrótów	XXI
O autorach	XXIX
Wprowadzenie	XXXI
Rozdział I. Uchwała w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego (Wojciech Lachiewicz)	1
1. Podstawa prawna	1
2. Uwarunkowanie prawne treści uchwały	1
2.1. Procedura budżetowa	1
2.2. Wymagana szczegółowość budżetu	2
2.3. Uzasadnienie i materiały informacyjne	3
3. Uwagi	3
3.1. Orzecznictwo Regionalnych Izb Obrachunkowych	4
3.2. Tryb prac nad budżetem obywatelskim	5
3.3. Budżet obywatelski	5
3.4. Tryb uchwalania	6
4. Wzór uchwały	6
Rozdział II. Uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego (Wojciech Lachiewicz)	11
1. Podstawa prawna i źródła prawa dotyczące uchwały budżetowej	11
1.1. Europejska Karta Samorządu Lokalnego	11
1.2. Konstytucja i ustawy samorządowe	12
1.3. Ustawa o finansach publicznych	12
1.4. Rodzaje norm dotyczących uchwały budżetowej	12
2. Treść uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego	13
2.1. Zasady dotyczące zakresu treści uchwały budżetowej	13
2.2. Rodzaje ustaleń uchwały budżetowej	13
2.2.1. Wyszczególnienie jednostek redakcyjnych ustawy o finansach publicznych, które wskazują na treści zamieszczone w uchwale budżetowej	13

2.2.2. Rodzaje zapisów tekstów i załączników uchwały budżetowej	14
2.3. Ustalenia uchwały określające budżet jednostki samorządu terytorialnego	15
2.3.1. Szczegółowość budżetu	15
2.3.2. Dochody budżetu	16
2.3.2.1. Realistyczność planowanych dochodów	16
2.3.2.2. Określanie źródeł dochodu	16
2.3.2.3. Zapisanie źródła dochodu poprzez posłużenie się klasyfikacją budżetową	16
2.3.2.4. Zwiększenie szczegółowości planowanych dochodów budżetu	17
2.3.3. Wydatki budżetu	18
2.3.4. Specyfika wydatków z tytułu rezerw budżetu	19
2.3.5. Szczególne dochody i wydatki budżetu z nich finansowane	20
2.3.6. Dodatkowe limity wydatków budżetu w praktyce samorządowej	21
2.4. Przychody i rozchody budżetu	21
2.5. Ustalenia o finansach prowadzonych w formach gospodarki pozabudżetowej	22
2.6. Limit dotyczący wysokości zaciąganych zobowiązań dłużnych	23
2.6.1. Jeden limit łączny	23
2.6.2. Dwa limity	23
2.7. Upoważnienia dla organu wykonawczego i inne postanowienia regulacyjne	24
2.7.1. Normy regulujące zamieszczane w uchwale budżetowej	24
2.7.2. Upoważnienie do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu	24
2.7.3. Upoważnienia do zaciągania zobowiązań dłużnych	25
2.8. Regulacja zasad wykonania budżetu	25
2.9. Inne postanowienia uchwały budżetowej	26
3. Zapis uchwały budżetowej i źródła norm o legislacji	27
3.1. Źródła ogólnych norm dotyczących legislacji	27
3.2. Ustawa o finansach publicznych jako źródło norm legislacyjnych	27
3.3. Problem ustalenia nazwy dla uchwały budżetowej	28
3.4. Budowa uchwały oraz zapis ustaleń tekstu prawnego	30
3.5. Tabele – zestawienia norm planowych	30
4. Procedura opracowywania przedłożenia budżetowego i uchwalenia uchwały budżetowej	32
5. Nadzór izb obrachunkowych nad uchwałami budżetowymi jednostek samorządowych	34
6. Wzór uchwały budżetowej z załącznikami	35
7. Nowa struktura zapisu niektórych dochodów i wydatków budżetów samorządów na 2017 r. w związku ze zmianami w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych	60
7.1. Zmiany w dziale 852 – Pomoc społeczna	60

7.2. Zmiany w dziale 853	61
7.3. Zmiany w zakresie pomocy dla uczniów w dziale 854	61
7.4. Pozycje rozdziałowe nowego działu 855 w budżetach JST	61
7.5. Nowy rozdział 92127	62
Rozdział III. Zmiany budżetu oraz zmiany innych ustaleń uchwały budżetowej (Wojciech Lachiewicz)	65
1. Uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej	65
1.1. Podstawa prawna i uwarunkowania prawne treści uchwały	65
1.1.1. Zakres kompetencji organów JST do dokonywania zmian uchwały budżetowej	65
1.1.1.1. Organ właściwy do dokonywania zmian w budżecie JST	65
1.1.1.2. Odstępstwa od projektu zmiany uchwały budżetowej przedstawionego organowi stanowiącemu	66
1.1.2. Legislacja zmian budżetu i zmian uchwały budżetowej	67
1.1.3. Zmiana kwot dochodów i wydatków budżetowych	68
1.1.4. Zamiana zapisów regulacyjnych uchwały budżetowej	68
1.1.5. Zmiana limitu dla zobowiązań dłużnych	69
1.1.6. Problem dopuszczalności przyjmowania kolejnej, rocznej uchwały budżetowej z uwzględnieniem dokonanych zmian	69
1.1.7. Zapis i przekazanie do organu nadzoru uchwały budżetowej lub uchwały zmieniającej w formie elektronicznej	70
1.2. Uwagi	70
1.3. Wzór uchwały	71
2. Zarządzenie (uchwała) organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego o zmianie uchwały budżetowej (zmiana budżetu)	89
2.1. Podstawa prawna i uwarunkowania prawne	89
2.2. Uwagi	90
2.3. Wzór zarządzenia (uchwały)	90
Rozdział IV. Wieloletnia prognoza finansowa a zmiany w budżecie (Piotr Walczak) ..	99
1. Podstawa prawna uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej	99
2. Uwarunkowania prawne uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej .	100
2.1. Status uchwały	100
2.2. Kompetencje organów jednostek samorządowych w zakresie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	100
2.2.1. Zmiana zakresu lub wstrzymanie wykonywania przedsięwzięcia	101
2.2.2. Zgodność wartości	102
2.2.3. Elementy uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	103
2.2.4. Prognoza kwoty długu	103
2.3. Okres obowiązywania uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	104
2.4. Objasnienia	105

2.5. Realistyczność prognozy	105
2.5.1. Dotacja na finansowanie świadczeń wychowawczych	107
2.5.2. Tytuły dłużne w wieloletniej prognozie finansowej	108
2.5.2.1. Rozstrzygnięcie Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczące przynależność danego zobowiązania do tytułów dłużnych	109
2.5.2.2. Symulacja prezentowania w WPF danych dotyczących długu wynikającego z umowy sprzedaży z ceną rozłożoną na raty	110
2.6. Budżet i wieloletnia prognoza finansowa	111
2.7. Zakres zgodności budżet–wieloletnia prognoza finansowa	112
2.8. Znaczenie prognozy długu dla relacji budżet–wieloletnia prognoza finansowa	113
2.8.1. Nierzetelna ocena okoliczności zachowania relacji	114
2.8.2. Podsumowanie	114
2.9. Zmiany wartości mających znaczenie dla oceny zachowania relacji spłaty zobowiązań w roku budżetowym	115
2.9.1. Zwiększenie wydatków na obsługę długu – symulacja	115
2.10. Zmiany wartości mające znaczenie dla oceny zachowania relacji spłaty zobowiązań w latach następnych	117
2.10.1. Przykład zwiększenia kwoty deficytu	118
2.11. Maksymalny wskaźnik spłaty zobowiązań	119
3. Uwagi do wzorów	122

Rozdział V. Uchwała w sprawie zasad udzielania dotacji na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz trybu postępowania o udzielenie dotacji i sposobu jej rozliczania (Piotr Walczak)	125
1. Podstawa prawna uchwały	125
1.1. Zagadnienia ogólne	125
1.2. Finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji	126
2. Uwarunkowania prawne uchwały	126
2.1. Uwagi wprowadzające	126
2.1.1. Rozbieżne stanowiska organów nadzoru	127
2.2. Kwalifikacja dotacji	128
2.2.1. Stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej i wojewódzkich sądów administracyjnych	128
2.3. Udzielenie dotacji i refundacja kosztów	129
2.4. Beneficjenci dotacji	131
2.5. Przeznaczenie dotacji	132
2.5.1. Zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	132
2.5.2. Koszty inwestycji	134
2.5.3. Opinia Ministra Środowiska	135
2.5.4. Opinia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej	136
2.6. Kwota dotacji	136

2.7. Zasady udzielania dotacji, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczenia	137
2.7.1. Treść uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego	138
2.7.1.1. Zakres treści uchwały	138
2.7.1.2. Kryteria wyboru inwestycji	138
2.7.1.3. Tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji	139
2.7.1.4. Sposób rozliczenia dotacji	139
2.7.1.5. Rozliczenie dotacji – kwota niewykorzystana do końca roku budżetowego	139
2.7.1.6. Określenie rozliczenia dotacji w uchwale organu stanowiącego JST	140
2.8. Umowa w sprawie udzielania dotacji	141
2.9. Tryb przekazywania dotacji	141
2.10. Uchwała jako podstawa rozstrzygnięć indywidualnych	142
2.11. Zagadnienia budżetowe	142
2.12. Pomoc publiczna	143
2.13. Projekt uchwały – obowiązek notyfikacji	144
3. Wzory	145
3.1. Wzór uchwały rady gminy w sprawie zasad udzielania dotacji celowej i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz w sprawie rozliczania dotacji	145
Rozdział VI. Uchwała w sprawie emisji obligacji przychodowych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu (Hubert Goska)	151
1. Podstawa prawna uchwały	151
1.1. Rozwój obligacji przychodów w Polsce	151
1.2. Podmioty uprawnione do emisji	152
1.3. Ustawy normujące obligacje przychodowe	152
1.4. Cel emisji obligacji	153
1.5. Wpływ na wskaźnik spłaty zobowiązań	153
2. Uwarunkowania prawne uchwały	154
2.1. Zabezpieczenie wiarygodności	154
2.2. Zapisy uchwały w sprawie emisji obligacji przychodowych	155
2.2.1. Podstawowe elementy uchwały	155
2.2.2. Pojęcie przedsięwzięcia	156
2.2.3. Rodzaje przedsięwzięć	156
2.2.4. Przychody z przedsięwzięcia	157
2.2.5. Harmonogram emisji i wykupu	158
2.2.6. Oprocentowanie obligacji	159
2.2.7. Wykonanie uchwały i wejście w życie	159

3. Uwagi	160
3.1. Inne uchwały	160
3.2. Opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej	160
3.3. Kryteria i tryb wyboru agenta emisji	161
4. Wzór uchwały rady gminy w sprawie emisji obligacji przychodowych Gminy oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	161
Rozdział VII. Uchwała o dotacjach z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na cele publiczne z zakresu rozwoju sportu (Wojciech Lachiewicz)	165
1. Podstawa prawna podjęcia uchwały	165
1.1. Finansowane sportu	165
1.2. Wspieranie finansowe klubów sportowych w latach 1990–1998, dotacje, refakturowanie, wydatki bezpośrednie	166
1.2.1. Formy prawne finansowania sportu	166
1.2.2. Model wydatków bezpośrednich budżetu	166
1.3. Dotacje na zadania zlecane klubom sportowym w latach 1999–2004 oraz problem dotowania kosztów udziału w rozgrywkach ligowych	167
1.4. Dotowanie działalności pożytku publicznego w zakresie kultury fizycznej w latach 2004–2011	169
1.4.1. Wspieranie aktywności mieszkańców i rozgrywki na poziomie ligowym	169
1.4.2. Promocja samorządu przez klub sportowy	170
1.5. Dotacje na rozwój sportu kwalifikowanego od 1.9.2005 r. do 5.10.2007 r. .	170
1.6. Dwie koncepcje dotacji na rozwój sportu kwalifikowanego w praktyce JST od 5.10.2007 r. do 16.10.2010 r.	172
1.6.1. Zagadnienia ogólne	172
1.6.2. Wejście w życie ustawy o finansach publicznych z 2009 r.	173
1.6.3. Wejście w życie ustawy o sporcie	174
1.7. Podstawa prawna do udzielania dotacji – według ustawy o sporcie	175
1.7.1. Definicja sportu	175
1.7.2. Nowe określenie zadań publicznych samorządów terytorialnych	175
1.7.3. Dwutorowość dotowania klubów sportowych	176
1.7.4. Dotacja na zadania celu publicznego inne niż działalność pożytku publicznego	177
1.7.5. Poglądy RIO oraz sądów administracyjnych	178
2. Treść uchwały	180
2.1. Beneficjenci dotacji	180
2.2. Przesłanka braku zysku	181
2.3. Przeznaczenie dotacji	182
2.3.1. Przykładowe wydatki, jakimi można rozliczyć dotację	182
2.3.2. Cel publiczny	182
2.3.3. Przeznaczenie dotacji według uchwał i umów	183

2.4. Tryb udzielania dotacji	184
2.4.1. Tryb przyznawania dotacji według uchwał prawa miejscowego	184
2.4.2. Regulacja w umowie trybu przekazywania środków z dotacji	185
2.5. Zasady i tryb rozliczania dotacji	186
2.6. Kontrola wykorzystania dotacji	187
2.6.1. Przepisy uchwały i ustalenia umowy	187
2.6.2. Do kiedy można przeprowadzić kontrolę	188
2.7. Warunki dopuszczalności udzielania dotacji jako pomocy publicznej dla podmiotu prowadzącego działalność sportową	189
2.7.1. Pomoc publiczna	189
2.7.2. Warunki dopuszczalności pomocy publicznej	190
2.7.3. Program pomocowy	190
3. Uwagi	191
4. Przykład uchwały prawa miejscowego – płyta CD	193
Rozdział VIII. Uchwały z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (Anna Olejniczak, Barbara Pietrzak)	195
1. Uchwała w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz ustalenia stawki za pojemnik o określonej pojemności	195
1.1. Podstawa prawna	195
1.1.1. Zagadnienia ogólne	195
1.1.2. Nowelizacje z 2013 i 2014 r.	196
1.1.3. Nowelizacja od 1.2.2015 r.	196
1.1.4. Rozbieżności w zakresie obowiązywania uchwał	196
1.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	197
1.2.1. Zakres przedmiotowy uchwały	197
1.2.2. Wybór metody ustalania wysokości opłaty	197
1.3. Określenie stawek opłaty	198
1.3.1. Czynniki wpływające na wielkość opłaty	198
1.3.2. Wykorzystanie środków z opłat	199
1.3.3. Ustawowe stawki maksymalne opłat	200
1.3.4. Nieselektywne zbieranie odpadów	200
1.3.5. Wskazanie części kwotowej lub procentowej	201
1.3.6. Odbiór odpadów z niezamieszkałych nieruchomości	201
1.3.7. Usługi hotelarskie	202
1.3.8. Nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe	202
1.3.9. Różnicowanie stawek	203
1.4. Ustanowienie zwolnień podmiotowych	204
1.4.1. Wprowadzenie zmian zgodnie z wyrokiem TK	204
1.4.2. Zwolnienie na podstawie kryterium dochodowego	204

1.4.3. Zwolnienie rodzin wielodzietnych	205
1.4.4. Zwolnienie dotyczy opłaty	205
1.5. Uwagi	206
1.5.1. Termin wejścia w życie uchwały	206
1.5.2. Liczba uchwał	206
1.5.3. Określenie stawki opłaty za pojemnik określonej pojemności przy braku podjęcia uchwały wskazanej w art. 6c ust. 2 CzystGmU	207
1.5.4. Problem dookreślania parametrów naliczania opłaty	207
1.6. Wzór uchwały – płyta CD	208
2. Uchwała w sprawie sposobu określenia opłaty dla nieruchomości, która w części stanowi nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne	208
2.1. Podstawa prawna	208
2.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	209
2.3. Uwagi	209
2.3.1. Wykorzystania nowej metody ustalania opłaty	209
2.3.2. Równoległe stosowanie kilku metod	210
2.3.3. Zwolnienia oraz różnicowanie stawek	210
2.4. Wzór uchwały – płyta CD	210
3. Uchwała w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	211
3.1. Podstawa prawna	211
3.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	211
3.3. Uwagi	212
3.3.1. Termin uiszczenia opłaty	212
3.3.2. Uiszczanie opłaty z góry	212
3.3.3. Częstotliwość uiszczania opłaty	213
3.3.4. Tryb uiszczania opłaty	213
3.4. Wzór uchwały – płyta CD	213
4. Uchwała w sprawie zarządzenia inkasa opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	214
4.1. Podstawa prawna	214
4.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	214
4.2.1. Zakres przedmiotowy	214
4.2.2. Sposób wyznaczenia inkasentów	214
4.3. Uwagi	215
4.3.1. Zakres zarządzenia inkasa	215
4.3.2. Zgody na wyznaczenie na inkasenta	215
4.4. Wzór uchwały – płyta CD	215
5. Uchwała w sprawie usług dodatkowych	215

5.1. Podstawa prawna	215
5.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	216
5.2.1. Zakres przedmiotowy	216
5.2.2. Rodzaje usług dodatkowych	216
5.2.3. Odpady zielone	216
5.2.4. Sposób świadczenia usług dodatkowych	217
5.2.5. Ceny za usługi dodatkowe	217
5.3. Uwagi	217
5.3.1. Zakres podmiotowy świadczenia usług dodatkowych	217
5.3.2. Podstawa świadczenia usług dodatkowych	217
5.3.3. Podmiot wykonujący usługi dodatkowe	218
5.4. Wzór uchwały	218
6. Uchwała w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości	218
6.1. Podstawa prawna	218
6.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	219
6.2.1. Zakres przedmiotowy	219
6.2.2. Wzór deklaracji	220
6.2.3. Terminy składania deklaracji	221
6.2.4. Tryb i miejsce złożenia deklaracji	221
6.3. Uwagi	221
6.3.1. Okoliczności wymagające zmiany wzoru deklaracji	221
6.3.2. Objasnienia	222
6.3.3. Pouczenie	222
6.4. Wzór uchwały – płyta CD	222
Rozdział IX. Uchwała i zarządzenie w sprawie udzielenia zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki (in-house) (Jakub Pawelec, Piotr Horelik)	225
1. Podstawa prawna	225
1.1. Nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych	225
1.2. Dyspozycja ustawowa do wydawania uchwał i zarządzeń w przedmiocie udzielenia zamówienia publicznego	226
1.3. Źródła prawa dotyczące <i>in-house</i>	226
2. Uwarunkowania prawne treści uchwały/zarządzenia w sprawie zamówienia <i>in- house</i>	228
2.1. Zagadnienia ogólne	228
2.2. Etapy na drodze do wydania zarządzenia/uchwały w przedmiotowej sprawie	228
2.3. Uchwała/zarządzenie w sprawie organizacji postępowania w trybie z wolnej ręki	228
2.4. Informacja o zamiarze zawarcia umowy	229

2.5. Protokół postępowania o udzielenie zamówienia	230
2.6. Uchwała/zarządzenie w sprawie zatwierdzenia postępowania o udzielenie zamówienia	231
2.7. Zawarcie umowy i informacja o udzieleniu zamówienia <i>in-house</i> w trybie z wolnej ręki	232
3. Uwagi	233
3.1. Mechanizmy kontroli	233
3.2. Środki ochrony prawnej	233
3.3. Obowiązki informacyjne zamawiającego	234
3.4. Legitymacja do wniesienia środków ochrony prawnej	234
3.5. Zakaz zawarcia umowy i przesłanki jej unieważnienia	235
3.5.1. Podstawy prawne zakazu zawarcia umowy	235
3.5.2. Zamawiający – definicja	236
4. Wzory	237
4.1. Zarządzenie w sprawie zatwierdzenia postępowania o udzielenie zamówienia <i>in-house</i>	237
4.2. Wzór protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki przy spełnieniu przesłanek <i>in-house</i>	238
4.3. Wzór ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy w trybie z wolnej ręki przy spełnieniu przesłanek <i>in-house</i>	249
4.4. Wzór ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w trybie z wolnej ręki przy spełnieniu przesłanek <i>in-house</i>	253
Rozdział X. Uchwała w sprawie wyboru sposobu prowadzenia gospodarki komunalnej i form tej gospodarki (Piotr Walczak)	261
1. Podstawa prawna uchwały	261
1.1. Gospodarka komunalna jako zadanie własne jednostki samorządu terytorialnego	261
1.2. Ograniczenia ustawowe w zakresie kształtowania sposobu wykonywania zadań własnych	262
1.2.1. Ograniczenia w zakresie realizacji zadań oświatowych	262
1.2.2. Ograniczenia w zakresie realizacji zadań z zakresu kultury	263
1.2.3. Ograniczenia w zakresie zadań dotyczących odbierania i zagospodarowania odpadów	263
1.3. Wybór sposobu prowadzenia gospodarki komunalnej i jej formy	263
2. Uwarunkowania prawne uchwały	264
2.1. Wybór sposobu prowadzenia gospodarki komunalnej i jej formy	264
2.2. Swoboda decyzji organu stanowiącego JST	265
2.3. Zamówienia wewnętrzne – <i>in-house</i>	266
2.4. Powierzenie prowadzenia gospodarki komunalnej – akt założycielski	269
2.4.1. Formuły powierzenia zadań	269
2.4.2. Koszta związane z działalnością – dotacje	270
2.5. Powierzenie zadań z zakresu gospodarki komunalnej – umowa	272

2.6. Powierzenie prowadzenia gospodarki komunalnej – zamówienia wewnętrzne (in-house)	274
2.6.1. Umowa w sprawie zamówienia publicznego	274
2.6.2. Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości – TSUE	276
2.6.3. Zawarcie umowy o udzielenie zamówień publicznych między jednostką samorządową a jej spółką komunalną	277
2.6.3.1. Stan prawny	277
2.6.3.2. Problematyka zamówień publicznych na gruncie polskiego prawa	278
2.6.3.3. Kryteria określające zamówienia wewnętrzne zawarte w orzecznictwie TSUE	279
2.6.4. Zamówienia in-house w nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2016 r.	280
2.7. Podsumowanie	281
3. Wzory uchwał	281
3.1. Wzór uchwały w sprawie określenia sposobu prowadzenia gospodarki komunalnej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi przez jednostkę samorządową	281
3.2. Wzór uchwały w sprawie określenia sposobu prowadzenia gospodarki komunalnej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków	282
Rozdział XI. Uchwała rady gminy w sprawie zasad udzielania bonifikat w zapłacie ceny sprzedaży lokali mieszkalnych zbywanych na rzecz dotychczasowych najemców (Piotr Walczak)	285
1. Podstawa prawna uchwały	285
1.1. Kompetencja rady gminy do podjęcia uchwały	285
1.2. Uchwała jako akt prawa miejscowego	286
2. Uwarunkowania prawne uchwały	288
2.1. Gminny zasób nieruchomości	288
2.2. Prawne ograniczenia w gospodarowaniu gminnym zasobem nieruchomości	288
2.2.1. Ograniczenia w zbywaniu oraz sposobie ustalania ceny sprzedaży ...	288
2.2.2. Zasady zbywania nieruchomości	288
2.3. Sposób ustalenia odrębnej własności lokalu mieszkalnego	290
2.4. Skorzystanie z prawa pierwszeństwa	291
2.5. Cena sprzedaży lokalu	292
2.5.1. Ustalenie ceny sprzedaży	292
2.5.2. Operat szacunkowy	293
2.5.3. Cena a wartość lokalu	293
2.5.4. Bonifikata przy sprzedaży	294
2.6. Udzielenie bonifikaty	295
2.6.1. Obowiązek udzielenia bonifikaty	295

2.6.2. Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia	295
2.6.3. Cena niższa niż w wykazie	296
2.7. Zwrot bonifikaty	297
3. Wzór uchwały rady gminy w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej lokali mieszkalnych na rzecz najemców oraz ustalenia warunków udzielania bonifikat od ceny sprzedaży lokali i ich wysokości	298
Rozdział XII. Uchwały związane z wychowaniem przedszkolnym (Agnieszka Pawlikowska)	301
1. Uchwały w sprawie regulaminu otwartego konkursu ofert na prowadzenie niepublicznego przedszkola oraz niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, a także oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej	301
1.1. Podstawa prawna	301
1.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	303
1.2.1. Warunki, które musi spełnić przedszkole niepubliczne realizujące zadania gminne – art. 90 ust. 1b ustawy o systemie oświaty	303
1.2.2. Warunki, które musi spełnić niepubliczna inna forma wychowania przedszkolnego realizująca zadania gminne – art. 90 ust. 1c ustawy o systemie oświaty	304
1.2.3. Warunki, jakie musi spełnić niepubliczna szkoła podstawowa, w której zorganizowano oddział przedszkolny, realizująca zadania gminne – art. 90 ust. 1ba ustawy o systemie oświaty	304
1.2.4. Konkurs	306
1.2.4.1. Podmioty mogące przystąpić do konkursu	306
1.2.4.2. Otwarty konkurs ofert	306
1.3. Uwagi	307
1.3.1. Problematyka regulaminu konkursu ofert zawartego w uchwale	307
1.3.2. Dotacja dla podmiotu wyłonionego w konkursie	310
1.3.3. Rezygnacja z pobierania wyższej dotacji	311
1.4. Wzory dokumentów	312
1.4.1. Regulamin otwartego konkursu ofert	312
1.4.2. Zarządzenie w sprawie powołania Komisji Konkursowej	316
1.4.3. Informacja o wynikach otwartego konkursu ofert	317
1.4.4. Uchwała w sprawie określenia regulaminu otwartego konkursu ofert na prowadzenie niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego	318
1.4.5. Uchwała w sprawie określenia regulaminu otwartego konkursu ofert na prowadzenie niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny	322
2. Uchwała w sprawie podwyższenia dotacji dla podmiotu wyłonionego w konkursie ofert	326
2.1. Podstawa prawna	326
2.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	327
2.3. Uwagi	327

2.4. Wzory	327
2.4.1. Uchwała o udzieleniu dotacji w wysokości wyższej niż określona w art. 90 ust. 1b i 1c oraz art. 90 ust. 1ba OświatU	327
3. Uchwała w sprawie opłat w przedszkolach	328
3.1. Podstawa prawna	328
3.2. Uwarunkowania prawne treści uchwały	329
3.3. Uwagi	330
3.3.1. Opłaty w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne bądź prawne niezaliczane do sektora finansów publicznych	330
3.3.2. Opłata za wyżywienie i zajęcia dodatkowe	331
3.4. Wzór uchwały w sprawie opłat za świadczenia i czasu przeznaczonego na bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w przedszkolach	332
Rozdział XIII. Wspólna obsługa gminnych jednostek organizacyjnych (<i>Agnieszka Pawlikowska, Piotr Walczak</i>)	335
1. Podstawa prawna	335
1.1. Funkcjonowanie wspólnej obsługi przed 2016 r.	335
1.2. Okres przejściowy	336
1.3. Centra usług wspólnych	336
2. Uwarunkowania prawne uchwały	338
2.1. Jednostki obsługiwane	338
2.2. Jednostki obsługujące	338
2.2.1. Wyszczególnienie podmiotów mogących prowadzić wspólną obsługę	338
2.2.2. Jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej	339
2.3. Zakres przekazywanych zadań	340
2.4. Zmiany w innych ustawach	341
2.5. Kompetencje kierownika jednostki sektora finansów publicznych w zakresie gospodarki finansowej	341
2.5.1. Osoba odpowiedzialna – kierownik jednostki obsługującej, czy też obsługiwanej	341
2.5.2. Odpowiedzialność kierownika jednostki w świetle ustawy o finansach publicznych	342
2.5.3. Kompetencje zastrzeżone dla kierownika jednostki sektora finansów publicznych w zakresie gospodarki finansowej	343
2.5.4. Dzielne ośrodki wsparcia i placówki opiekuńczo-wychowawcze	345
2.5.5. Odpowiedzialność głównego księgowego	345
2.5.6. Kontrola zarządcza	346
3. Uchwała rady gminy	347
4. Samorządowe instytucje kultury	349
5. Samorządowe osoby prawne zaliczane do sektora finansów publicznych	349

Rozdział XIV. Uchwała dotycząca udzielania i rozliczania dotacji oświatowych oraz kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania (Wojciech Lachiewicz)	351
1. Podstawa prawna uchwały	351
1.1. Uwagi wprowadzające	351
1.2. Dotacje oświatowe w przepisach art. 80 i 90 ustawy o systemie oświaty	352
1.3. Miejsce dotacji oświatowych w prawie dotacyjnym	353
1.4. Odrębne podstawy obliczania wysokości dotacji	355
1.4.1. Podstawowa kwota dotacji	355
1.4.2. Metryczka oświatowa	356
1.5. Dotacja z budżetu gminy dla niepublicznego przedszkola niebędącego przedszkolem specjalnym	356
1.6. Dotacje na kwalifikacyjne kursy zawodowe	357
1.7. Wnioski	358
2. Treść uchwały	358
2.1. Zakres delegacji ustawowej	358
2.2. Tryb udzielania dotacji oświatowej	359
2.2.1. Podmioty uprawnione do otrzymania dotacji oświatowej	359
2.2.2. Wniosek o udzielenie dotacji	359
2.2.3. Miesięczna informacja o liczbie uczniów	359
2.2.4. Określenie mnożnika (współczynnika) procentowego wysokości dotacji	360
2.3. Tryb rozliczania dotacji oświatowej	361
2.3.1. Przeznaczenie dotacji	361
2.3.2. Termin i częstotliwość rozliczania dotacji oświatowej	361
2.3.3. Rodzaj danych służących rozliczeniu wykorzystania dotacji	361
2.3.4. Problem dopłat do dotacji rocznej	362
2.4. Tryb i zakres kontroli wykorzystania dotacji oświatowych	362
3. Objaśnienie do wzoru uchwały dotacyjnej	363
3.1. Komentarz do nazwy oraz podstawy prawnej projektu uchwały	363
3.2. Komentarz do § 1 i § 2 uchwały	364
3.3. Komentarz do § 3 uchwały	364
3.4. Komentarz do § 4 uchwały	365
3.5. Komentarz do § 5 uchwały	365
3.6. Komentarz do § 6 uchwały	366
3.7. Komentarz do § 7 uchwały	366
3.8. Komentarz do § 8 uchwały	367
3.9. Komentarz do § 9–12 uchwały	367
3.10. Komentarz do § 13 uchwały	367
3.11. Komentarz do § 14 uchwały	368
3.12. Komentarz do § 15 uchwały	368

3.13. Komentarz do § 16 uchwały	368
4. Wzór przykładowej uchwały dotyczącej dotacji oświatowych	369
Rozdział XV. Zarządzenie w sprawie zasad centralizacji rozliczeń VAT (Elżbieta Skurczak)	377
1. Podstawa prawna i źródła prawa dotyczące zarządzenia	377
2. Objaśnienia do wzoru zarządzenia	378
2.1. Podstawa wydania zarządzenia	378
2.2. Termin wprowadzenia scentralizowanych rozliczeń – § 1	378
2.3. Jednostki organizacyjne podlegające centralizacji	379
2.4. Obowiązki kierowników jednostek organizacyjnych po centralizacji – § 2 ..	380
2.5. Dokumentowanie transakcji przez jednostki organizacyjne – § 3	381
2.6. Umowy cywilnoprawne zawierane przez jednostki organizacyjne – § 4	382
2.7. Dokumentowanie transakcji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi – § 5 ..	382
2.8. Nadzór nad poprawnością przygotowywanych przez jednostki rozliczeń – § 6	383
2.9. Szczegółowe procedury – § 7	383
3. Wzór zarządzenia w sprawie zasad centralizacji rozliczeń VAT w gminie	383